

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Budapest IV. Himz-utca és Kalap-utca sarkán 1. szám. Csak bérmentes levelek fogadhatók el. Kéziratok vissza nem küldetnek. Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben házkos hordva: Egy évre... 20.— Félévre... 10.— Negyedévre... 5.— Egy hóra... 1.50

Hirdetések és nyilvterek felvételnek Árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. Himz-utca és Kalap-utca sarkán 1. sz. Hirdetések felvételnek a külföldön: Bécsben: Oppelk A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Moson Rudolfnál, Seilerstraße Nr. 2. Haasensteint és Voglernt, Wallfischgasse 10. Danab G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12. Párizsban: Havas, Laflitte & Comp.-nál, Place de la Bourse. Frankfurtban: Danab G. L. és társánál.

Csengery Antal.

Régi bajnoka volt a közéletnek. A tudomány, a politika, a nemzetgazdaság egyaránt sokat vezetett benne. Nagy volt hite, de hírelén nagyobb volt munkássága. Zajtalanul munkált mint tudós s fardhatatlanul munkált mint államférfi. Nem az újabb kornak volt embere, a 40-es évek korszakának küzdelmeinek volt nagy tehetsége és nagy szerénysége bajnoka. Az újabb alkotmányos évszázad kezdetén már teljesen kiképződött neve s teljesen megállapodott tekintélye volt. Melyelvel beleegyezett e kornak alkotmányos küzdelmeibe. E nevet és tekintélyt nem rombolhatta szét a pártélet viharai. S mikor e viharok minden szerzett érdemek összedőlését fenyegették neki még mindig volt működési tere, mely mint biztos kikötője zivatros tengerárnak, nyugalmas munkálkodásra s elismert érdemek szerzésére nyújtott alkalmat. E tér volt a hazai tudomány ápolása az akadémiában s a közgazdasági érdekek ápolása a földhitelintézet kebelében.

A politikában nem a mi pártunk híve, nem a mi elveink harcosa volt. A régi Deákpartnak volt ő híve kezdettől fogva s a mi jót és rosszat az a párt alkotott: mindazokban éri őt az elismerés és terhelte őt a felelősség. De mi most nem politikai pályájáról akarunk csak megemlékezni s nem szigorú bírálatot akarunk csak feleltetni. Az elnémetelt ajkák, a nyugvó toll s a most már csak emlékeztetőben élő politikai befolyás nem küzdenek többé ellenük s elveink diadalának nem állanak többé útjában. — A nyitott sír előtt elnémetelt bennünk a közélet harcosának harci kedve s csak érdemeiről akarunk megemlékezni annak a férfúnak, ki kora ifjúságától kezdve közel harmincznyolcz éven át állt a nemzet előtt, szolgálva annak érdekeit a tudomány terén, a publicisztika napi hasábján s a törvényhozás zöld asztalánál. S szolgálva meggyőződéssel s nagy tudományosságának egész hadi szertárával szakadatlanul.

Eötvös József, Kemény Zsigmond, Szalay László s Csengery Antal: e négy ifjú volt az, ki a negyvenes évek elején komoly elszántsággal s politikai öntudattal egész teremtésével együtt és egymást segítve törekedett a nemzetet a felelős kormány, a népképviseleti rendszer s a köztanítás eszméinek megnyerésére. Nagy és új eszmék voltak ezek akkor s bizony ez eszmék hirdetőinek számot kellett vetniük azzal, hogy utjok és a népszerűség útja nem együtt halad. E négy ifjú közül ma már egy sincs az élők között, Szalay után Eötvös és Kemény után Kemény és valamennyi után Csengery költözött el. De az emlék és emléktűnek lelkesítő példája, melyet örökölt utánuk a serdülő nemzedék nemes és nagybecsű. Mindaddig, míg az 1848. évi politikai vívmányaira büszkén gondol vissza a magyar: e négy ifjúról megelégednie nem lehet. A megvalósítás érdemét nem nekik osztja ki, de a tervezés érdemeiben a legnagyobb részt nekik

fogja adni a nemzet igazságos történetírója.

Csengery nemes és kiváló alakja volt a magyar demokracziának. Nehéz munkában s egy nagyra törő léleknek keserű nélkülözésekben töltött el ifjúsága s férfikorának is egy része. Ki hinné azt, hogy az a férfi, kinek oly kiváló és oly jól honórált állása volt a földhitelintézetnél, vagy bankintézeteknél, az akadémiánál, ki bense bizalmas embere volt Deák Ferencnek, ki 1867-ben a bécsi kiegyezés bizottsági tárgyalásaiban Bécsben oly nagy tekintéllyel vett részt, ki 13 év óta akkor lehetett volna miniszter mikor neki tetszett, kinek támadása gyakran megingatá, támogatása mindig megszilárdítá miniszterek állását, ki hinné azt, hogy az a férfi egykor a legserényebb magántanári állásban s a legserényebb hírlapiról állásban működött éveken át. Szabadságszerető, alkotmányos nemzeteknél nagy és előkelő állás az, melyet Csengery kivívott magának s ezt az állást szerény munkával, de örökös munkássággal, a valódi demokracziának e legmagasabb erényével vívta ki.

A szónoklás hatalma nem adott neki. Beszédei komoly tartalommal terhesek, nagy tanulmányokkal teltek, a gondolatok kifejezésében szerencsések és világosak: de az előadás varázsa tőlük maradt tőlük. Tudományos buvárlatai sokoldalúak, de a tudományok ő nem fejlesztésére, hanem magyarisítására s elterjesztésére törekedett. Az ereditésig hiányt gyakran vetettek szemére nyitlan is, bizalmasan is, de hiszen nem ezt tette ő feladatává. — Bíráli fényesen győztek azon a csatáron, melyen ő csak keresztült vonult de nem ütözött, de letették előtte a fegyvert ott, hol a tudomány és közgazdasági fejlődés érdekében egész erejét kifejté. Az akadémiának, a földhitelintézetnek, a Kisfaludy-társaságnak az ifjú segélyegyletnek s oly sok más intézménynek felvirágzása, élénkebb munkássága nevével, tehetségevel s működésével szoros összefüggésben áll. Deák Ferenc halála óta már csak a munkavezető szerepét vitte ez intézmények körül.

Az államéletben s az alkotmányos küzdelmeiben 1865 óta mindig nagy befolyással s komoly, benső érdekelttséggel vett részt. Államférfiúi egyénisége nem volt neki sem az eszmék, sem az alkotások körül. Mint politikus föltűnő Deák Ferencnek volt, hogy úgy mondjuk, planétája. De az volt és azzá lett Szalay is, Kemény is, Eötvös is, sőt az volt nagyon sokáig Andrásy és Lónyay és mindazok, kik újabb alkotmányos életünk parlamenti küzdelmeiben skromnyalkodásában feltűntek s ideig-óráig vezérszerepre emelkedtek. E sorsa tehát közös volt minden kortársának sorával. S vele mégis parlamentünknek kiváló alakja tűnt el a közélet színpadáról. Nagy tévedés volt az a mű, melyet ő és társai Deák vezetésével tizenhét év előtt megalkottak, de mi mégis komoran néztünk azon helyekre, melyek e férfiak kidőlével lassanként üreseké válnak. Őket komoly meg-

győződés vezette s ők azt hitték, hogy igaz szolgálatot tesznek a hazának. Ők az elvek harcát harcolták s helyüket ott, a hol álltak, most nem tölti be senki. A 48 előtti kor férfijaiból kevesen vannak már. Csengery kitűnő képviselője volt annak a kornak. Áldás emlékére.

Üdv a francziáknak!

Páris és egész Franciaország holnap jul. 14-én nagy nemzeti örömmünnepet ünnekel. Az ünnep az első nagy forradalom első nagy tényének a párisi nép első felkelésének a Bastille lerombolásának kilenczvenedik évfordulója. Az ünnepnek rendkívül fényes képet ígérnek, az ünnepi programban olyan mesés részletekkel találkozunk, minőket épen csak Párisnak gazdag segédforrásai tesznek lehetségessé. A külső pompa nem tartozik ugyan republikanus kormányzati szokások közé, de mint egy nemzeti ünnep nagyszerű kifejezése méltó elégtelleg fogja elölthetni a köztársaság barátait. Egy kissé kellemetlen érzést is fog ez talán gerjesztetni a jelen köztársaság amál éleszümmű kritikusaiban, kik biztosnak hirdették a köztársaság bukását már csak azért is, mert hát az olyan „unalmas“ kormányforma, mely semmi meglepetést és mulatságot nem készít a francziáknak, a kik soha nem szeretnek unatkozni. Bizony a francia köztársaság már nagyon unalmasá vált előttük, mert hisz semmi véres lázongásnak, semmi anarchikus tünetnek, melyek a köztársaságot újra a caesari hatalom jeges sirjába döntének, nem vehették híret. A köztársaság valóságos munkát, a rend és nyugodt szabadság kormányának bizonyult és ugylátszott az egész francia nép is oly nagy haladást tett a politikai értetségben, hogy unalmas kormányformájának anyagi és szellemi áldásai között semmi vágyat sem látszott érezni semmiféle államcsínyek után, sőt még a letűnt császárságnak szemfényvesztő ünnepélyei után sem.

Ez csakugyan kétségbejéjthette a „napoleoni eszméknek“ barátait, főleg azokat kik a császárnói ruhadivatokért rajongtak. Mennyivel jobban kell meg kétségbeesniök ha a köztársaság most kétségbeesniök az ő utolsó jogzsimüket is Franciaország bologdítására, ha a köztársaság is nagyszerű ünnepélyek fényével hat a francziáknak nemzeti öntudatára. És pedig egészen más ünnepélyekkel, minők a császárság hírhedt vigalmi voltak, hol kitarított herék és közönségek kalandorok sütkéreztek a rabolt hatalomnak fényében. A köztársaság olyan ünnepélyeket készít, melyek az emberi méltóságnak és a polgári önértéknek szereznek fonségek kielégését. A köztársaság nem fordul azokhoz a francziához, akik csak mulatni akarnak, de azokhoz a kik dolgoznak, kik a szabadság és munka gyümölcseinek közös élvezésében találják az ünnep fölemelő érzését. Nem a „pátem és circenses“ caesari elvével kell ez elvesztett szabadságot éhes proletártömegekkel felváltani, de minden francziának büszkén kell éreznie, hogy egy szabad ha-

zának polgára és bizton élvezheti anynyi nagy erőfeszítésnek, anynyi kiöntött vérenek százados vívmányát. — A francziák jul. 14-iki ünnepélyét egy sorban láthatjuk: azokkal a fényes olimpi játékokkal, melyek a görögök hazafias öntudatának legszebb kifejezésül szolgáltak.

A mai köztársaságnak valóban nem lehet méltóbb történelmi ünnepe, mely saját felvilágosult és mérsékelt szellemét kifejezze, mint a Bastille lerombolásának évfordulója. Ez az a történelmi mozzanat, melyben a mai köztársaság megtalálja öszszekötő kapását a nagy forradalomnak tradícióival. 1789. jul. 14-én a francia nép a korlátlan hatalommal, a gyalázatos önkényvel szállott győztesen szembe. A közös szabadságnak tiszta vágya élt akkor a lelkekben, az eredeti emberi jognak forró vágya és az általános egyetértésnek őszinte hite töltötte be a szíveket. Sem félelem és elkeseredés a régi osztályok irányában nem szűlt meg azokat a tulzásokot, melyek a rémuralomnak szomorú emléket teremtettek, sem a hitvesztettség és társadalmi meghasonlás a forradalom harcosai között nem teremtették meg amaz önzó utópákat és brutalisan anyagi elméleteket, melyek a kommunisztikus zavaroknak forrásává váltak. És a mi a Bastille lerombolásánál kiválóan nemes glóriával örökíti meg a történelemben, az hogy a népharagnak első kitérőse egy olyan börtön ellen irányult, melyben a gondolat bajnokait az irókat tartották fogva. Franciaország első fölkelése az emberi értelemnek kinyilatkoztatása volt. A Bastille lerombolásban nyert rögtön tiszta kifejezést az új kornak benső törvénye, mely a babona és zsarnokság helyébe az észnek uralmát teszi. 1789. jul. 14-ken csak a történelmi kronologia rendében, mint a forradalmi események kezdete, de nagy tényének benső értelménél fogva is úgy nyilatkozott, mint a század civilizációjának születési órája.

A francia köztársaságnak mindenha ez évforduló legméltóbb ünnepe. — Az a szellemnek és érületnek, mely kilenczven év előtt a Bastille lerombolta kellett minden hanyattatás és tévedés között is, anynyi mondhatatlan balsors után is a jelen francia köztársaságot biztos alapra helyezni. A francia köztársaság ma erejének öntudatában büszkén napirendre térhet a sophista pártok felett, melyek a szabadság nevében jogot követelnek arra, hogy a szabadságot megfojtsák. Még teljesebb megvetéssel tekinthetik kétségbeesett ellenségeit, a kiknek nagy fájdalom, hogy a köztársasági pártok nem ragadtatják magukat tulzásokra, a köztársaság nem dől a forradalmi láz konvulziói közé, a kik azért oly fogalmatlanul boldogulni, hogy magát a békét és a törvényes rendet nevezik anarchiának, és engesztelés és mérséklet szellemét ruházzák fel a radikális felforgató dámoni vonásaival. A holnapi ünnep fog tanúságot tenni, hogy Franciaország milliói az ily híresztelt anarchikus állapotaik között a virágzó jólét, a kedélyek kiegyensúlyozása s a biztosított szabadság áldásait élvezik.

A vétkes kommunardoknak adott amnesztia leginkább lesz az ékes siremlék, mely a kommune hazajáró szellemét örökre maga alá temeti. És ha a francia hadsereg ezredeinek újra kiosztják a köztársasági zászlókat, melyekhez anynyi dicő harci emlék tűződik, minden francia dagadó kellel fogja újra érezheti, hogy a szabadságnak és az emberiségnek katonái és újra nagy hivatást kell betölteniök a polgárosodás szolgálatában. Az egész francia nép úgy ünneplheti a holnapi napot a Bastille lerombolásának évfordulóját, hogy anynyi kiöntött vér és hősiesség áldozat nem tartoztak a hasztalan dolgok közé, atyáik nem küzdöttek és haltak hiába.

Budapest, július 13.

Sohol semmi keesegtető kilátás arra nézve, hogy a porta engedni fog a konferenzia határozatainak, és bár, mint jelezte, Anglia és Franciaország Konstantinápolyban minden lehető befolyásukat érvényesíteni iparkodnak, hogy a portát Európa határozatainak elfogadására bírják, ez iparkodásnak annál kevésbé lehet kilitása a sikerre, mert a jegyzék átadását ismét elhalasztották néhány nappal, abban bizva, hogy ezáltal talán mégis sikerül a portánál oda hatni, hogy a jegyzék visszatartását ne kapjon. — mire jutott az „impónáló“ egyetelműség — ma Tissot és Göschel urak privát beszélgetéseitől várják azt, a mit az egyesült Európa el nem érhetett, hogy kunyorájának ki legalább egy órát választ, a mely nem határozott „nem“ legyen, a melyhez hozzá lehessen szólani, a mely fölött tovább lehessen diplomataálni s a mely ne kényszerítse az „egyetelmű“ hatalmasságokat arra, hogy a kényszerítő rendszabályok fölött legelőször is egymással kapjanak hajba.

Anyi bizonyos, hogy korántsem beszélnek már a bécsi és berlini ofíciózusok, sőt még a londoni kormánylapok sem olyan dörögdelmes hangon, mint eddig. A „Polit. Corr.“ meg már épen párisi korrespondenciákkal látja el magát, a melyekben az a szerény remény van kifejezve, hogy Törökország ellentállása inkább passzív lesz, s csak közönséges diplomaciai eszközök alkalmazására lesz szükség. A Temps, mely a francia-angol akcióit folyvást visszatartotta, legújabbban így nyilatkozik: Ha a hatalmak a berlini konferenzia által hozott határozatok keresztülviteléből megegyeznének, Franciaország csak nehezen tudna tartózkodó állásban megmaradni. Azonban a Temps nem tartja valószínűnek az ilyen megegyezés létrejöttét, s utal a velük kedési hajlamra, mely néhány hatalom között uralkodik, azt mondja továbbá a Temps, hogy a hatalmak intervencziója, Törökországra nézve, az utolsó válság kitörését jelezne, de mégse hiszi, hogy Törökország hajlandó lesz teljesíteni Európa követeléseit. Konstatálja ezután a Gladstone által követelt politika könnyelműségét; Gladstone az, ki a midőn ezta kérdést elvetette, válságot idézett elő az ottomán birodalomban.

Hogy Gladstone válságot akart előidézni a török birodalomban az, talán a diplomaták kivételével senki előtt sem volt titok. S a bekövetkező válságon egyáltalában nem is bunsz az angol kabinet, sőt takargatja a bolgár mozgalmat, mely

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCSÁJA.

Csengery Antal.

1822-1880. A magyar közéletnek nagy veszteség érte. — Csengery Antal megszűnt lenni. A délutáni órákban érkezett a hír, hogy az utóbbi években sokat betegeskedett publicista, tudós és államférfi 3 óra körül elhunyt városligeti nyaralójában. Mi is, kiket a politikában elvi különbséget választott el tőle, megdöbbenve hallottuk a szomorú hírt, melyre pedig már hónapok óta keszen állunk. Hosszu idő óta szenvedett tüdőbajban, melyet csak egyetlen ember nem tartott komolynak: — ő maga. Nehány hét előtt orvosi egy híres bécsi orvosi tekintélyt hittak le hozzá, ki szintén úgy nyilatkozott, hogy megmenthetetlen. A beteghez mindazonáltal néhány vizsgálatot szót intézett, mely a szegény betegben felkeltő a reményt, hogy meg fogyógyulhat s a tétre Olaszországba mehet, honnan teljesen felépülve tér hazá. Környezete is tudta, hogy ez hiru remény s már hetek óta úgy nézte, mint kitalált örökre el kellend válnia. A politikai nézetkülönbség nem tartózkodhat vissza bennünket, hogy e szomorú pillanathoz úgy emlékezzünk felőle, mint közéletünk egyik legelőkelőbb tényezőjéről, ki politikai szereplésében Deák és Andrásy után talán a legnagyobb befolyást gyakorolta hazánk egy közigyi, mint közgazdasági újabb alakulására, mint irodalmi férfi pedig kivált az ötvenes években és a hatvanasok elején kiváló befolyást gyakorolt az eszmék tisztázására hírlapjai működésével. Mint tudós, a legkiválóbbnak volt egyike és az alaposagot gyakran kizáró sokoldalúság mellett is, ő egész a legújabb részletességig annyira alapos, hogy a filerültt részletekben, melyekhez hozzá szolott, szinte speciális szakferiúnak tűnt föl. Újabb törvényhozásunk nevezetesebb része magán viseli az ő szellemének bélyegét, s a közigyi, a várnak, az államadossági, a horvát-magyar kiegyezés és számos más nagy fontosságú törvény részint az ő kezdeményezése, részint nagy befolyásolása mellett keletkezett. — A társadalmi téren is kiváló szerepet

vitt. Az akadémia újja szervezése, a földhitelintézet, a gazdasági egyesület s számos kulturális és pénzügyintézetnek sokat köszönhet az ő tevékenységének, mely inkább eszenes volt, mint zajos, de közéletünknek majdnem minden ágára kihatott. Mint Deák Ferenc iskolájának híve s a mester fő-ő apostola, kit gyakran neveztek „Deák jobb kezének“, az utóbbi években gyakran juthatott abba a helyzetbe, hogy a meghozott „nagy áldozatok“ hiába való voltak belássa s az utolsó időben már nem is foglalkozott sokat politikával, melyet elég oka volt meggyőznie s inkább a közéleti ügyre és az anyagi előhaladást célzó intézetekre fordította figyelmét. Mi sem úgy kívánunk ezutal róla megemlékezni, mint politikusról, s a pártjárhoz tartozó barátaival egyenlő őszinteséggel gyászoljuk elhunytában a munkás férfit, kinek üdvös behatását ott látjuk számos társadalmi intézményeinkben, s ki, a mig erejét bírta, korának egyik legjelentékenyebb tényezője vala. Béke legyen vele s adja az ég, hogy az utolsó évek tapasztalása ne törte legyen meg egészen hitét az alkotásban, melyre hazája jövőjét alapítani oly nagy mértékben segített. A kegyeletnek tartozni vélünk azzal, hogy az elhunyt kiváló férfit életére a következő sorokban egy futó pillantást vetünk.

Csengery Antal 1822-ben született Nagyváradon. Atyja jelszó jogtudós és keresett ügyvéd volt s fiát gondos nevelésben részesíté. Az ifjú első politikai eszméit és hajlamait az atyai házál nyerte, mely a biharmegyei szabadelvű ellenzéki fiatalágok központja volt. — Iskolai tanulmányait Nagyváradon és Debreczenben végezte; a nagyváradi akadémiánl ugyanis oda kellett hatni, mert a képviselőválasztási mozgalmakban részt vett. Iskolái bevégeztével Bóthly alispán mellett lett pátvarista, s ez időben már az akkor Pesti Hírlap leveleket írt, melyek nagy hatást keltesettek. Az 1843-4-iki országgyűlésen Pozsonyban volt, mint a „Pesti Hírlap“ tudósítója. Ugyanez időtől „A katona-elmelezerősi“ jeles értekezést írt a Hensziman Imre által szerkesztett „Vierteljahrsschrift aus und für Ungarn“ című folyóiratban. Ismeretei és műveltségével csakhamar magára

vonta B. Eötvös és Szalay László figyelmét, kik a megyei rendszerrel szemben a parlamentaris öszszpontosság és a felelős országos kormány szóvirói voltak, s az alkotmányi reformját sürgették. E párt közlönye a Pesti Hírlap volt, melyet Szalay 1845. második felöltől szerkesztett; 1847-ben Csengery lett szerkesztője a lapnak ki B. Kemény Zsigmondot maga mellé vévén 1848. végéig állt a lap élén. 1848. végén a lap megszűnt, s a szerkesztő Debreczenbe követte a kormányt, hol miniszteri tanácsos volt s leginkább codificatióval foglalkozott. A világi katasztrófa után Csengery is bujdosott; 1849-ben azonban Pestre jött s a Széchy-féle nevelőintézetben, mint tanár kapott alkalmazást. Itt irodalmi és természettudományi tanulmányokkal foglalkozott. Tanulmányai eredményeit csakhamar önálló munkákban adta ki. 1851-ben jelent meg tőle „Magyar szónokok és államférfiak“ 1852-ben fordította Macaulay könyvét „Anglia történelme II. Jakab trónra lépésétől“, mely később az akadémia könyvtári válatlatában is megjelent. A Heckenast-féle Ujabbkori ismeretek tréba számos cikket írt, s a lapokban sok történelmi és irodalmi tanulmányt és bírálatot jelent meg tőle. Ezek öszszegyjtve „Történelmi tanulmányok“ cím alatt 1856-ban külön kiadásban is megjelentek s tanulmányi irodalmunknak legbecesebb darabjait képezik. 1854-56. „A magyar nép könyve“ című válatlatot szerkeszté. 1855-ben választott meg az akadémia levelező tagjává, hol az „Altjai népek ősi vallása“ című értekezéssel foglalta el székét. — 1857-ben Johnson „Vegyteni képeit“ dolgozta át. Ez évben indította meg a „Budapesti Szemle“ című válatlatot, melyet 1870-ig szerkesztett. 1870-ben két kötetben „Ujabb történelmi tanulmányok és jellemrajzok“ adott ki, melyek előtanulmányai voltak egy nagyobb műnek, mely egy magyar világtörténet lett volna. Ezt azonban valamilyen egy másik tervezett munkáját: „Magyarország újabb története 1790-1848. később felbén hagyta. Irodalmi munkássága mellett a társadalmi téren is eredményes működést fejtett ki Csengery. Az 50-es és 60-as években egész 71-ig minden nevezetesebb közmívelődési vagy anyagi emelkedést célzó intézet és egyesület megalapítása vagy reformja tervé-

ben részt vett. A magyar tud. akadémia, az országos gazdasági egyesület, s a magyar földhitelintézet sokat köszönhet neki. 1858-ban az akadémia rendes tagjává és jegyzőjévé választották, befolyt az ügyrend átdolgozásába, s több állandó tudományos bizottságot szervezett ott. Az akadémiai jegyzőkönny azon pontját, melyben Csengerynek működéséért jegyzőkönnyí kőszönet szavaztaták Deák Ferenc sajtókezelőjére meg. 1867-ben az akadémia alapszabályainak átdolgozása s pénzügyi rendszere az ő tervét szerzett érdemei elismeréséül előbb igazgatóknak, 1871-ben pedig másodolnokok választották meg. Az ország gazdasági egyesületben két nevezetes ügy indítványozója volt. 1862-ben ő szerkeszté azon emlékiratot, mely először alapítá meg a magyar vasúthálózatot. 1858-ban Lónyay Menyhérttel együtt szerkeszté a magyar gazdasági egyesület emlékiratát a kormányhoz a magyar földirtokai hitel állásáról, 1862-ben a földhitelintézetet tervező bizottságban részt vett, s az intézet létrejöttével előbb titkárrá, később igazgatóvá választották. B. Eötvös felszólítására ő dolgozta ki a pesti iparegylet helyett az országos iparegylet tervét kapcsolatban az iparmuzeummal. A 60-as évek politikai mozgalmait ő is igénybe vették. Mint a Pesti Napló főmunkatársa nagy erélyvel védte az 1848-iki közigyi alapot az októberi diplomával szemben s kizdőt az ő-konzervatívok ellen, miert pártjaja is volt. Az 1861-ki országgyűlésen Biharmegyét képviselte; mint ilyen a fölrati pártköz tartozott. 1862-65-ben a Schmerling-kormányt ostromolta mint hírlapiró. Deáknak Lustandnak elleni művét ő rendezte sajtó alá. Az 1865-iki országgyűlésen, újra Biharmegyét képviselte. A kiegyezésben — jegyzte meg Gyulai Pál azon életrajzban, melyből ez adatokat vesszünk — Deákon és Andrásyban kívül neki volt legtöbb része. A kiegyezéses formulázására tudvalevőleg 65-ös bizottság választották; Csengery előadója volt ennek, valamint az ebből kiküldött albizottságnak is. — az albizottság a részletek formulázásával Deákot és Csengeryt bíztá meg. A válat elkészült, de az országgyűlés 1866. jun. 26-án hirtelen el-

ben részt vett. A magyar tud. akadémia, az országos gazdasági egyesület, s a magyar földhitelintézet sokat köszönhet neki. 1858-ban az akadémia rendes tagjává és jegyzőjévé választották, befolyt az ügyrend átdolgozásába, s több állandó tudományos bizottságot szervezett ott. Az akadémiai jegyzőkönny azon pontját, melyben Csengerynek működéséért jegyzőkönnyí kőszönet szavaztaták Deák Ferenc sajtókezelőjére meg. 1867-ben az akadémia alapszabályainak átdolgozása s pénzügyi rendszere az ő tervét szerzett érdemei elismeréséül előbb igazgatóknak, 1871-ben pedig másodolnokok választották meg. Az ország gazdasági egyesületben két nevezetes ügy indítványozója volt. 1862-ben ő szerkeszté azon emlékiratot, mely először alapítá meg a magyar vasúthálózatot. 1858-ban Lónyay Menyhérttel együtt szerkeszté a magyar gazdasági egyesület emlékiratát a kormányhoz a magyar földirtokai hitel állásáról, 1862-ben a földhitelintézetet tervező bizottságban részt vett, s az intézet létrejöttével előbb titkárrá, később igazgatóvá választották. B. Eötvös felszólítására ő dolgozta ki a pesti iparegylet helyett az országos iparegylet tervét kapcsolatban az iparmuzeummal. A 60-as évek politikai mozgalmait ő is igénybe vették. Mint a Pesti Napló főmunkatársa nagy erélyvel védte az 1848-iki közigyi alapot az októberi diplomával szemben s kizdőt az ő-konzervatívok ellen, miert pártjaja is volt. Az 1861-ki országgyűlésen Biharmegyét képviselte; mint ilyen a fölrati pártköz tartozott. 1862-65-ben a Schmerling-kormányt ostromolta mint hírlapiró. Deáknak Lustandnak elleni művét ő rendezte sajtó alá. Az 1865-iki országgyűlésen, újra Biharmegyét képviselte. A kiegyezésben — jegyzte meg Gyulai Pál azon életrajzban, melyből ez adatokat vesszünk — Deákon és Andrásyban kívül neki volt legtöbb része. A kiegyezéses formulázására tudvalevőleg 65-ös bizottság választották; Csengery előadója volt ennek, valamint az ebből kiküldött albizottságnak is. — az albizottság a részletek formulázásával Deákot és Csengeryt bíztá meg. A válat elkészült, de az országgyűlés 1866. jun. 26-án hirtelen el-

Lapunk mai számához egy föl iv mellékkelt van csatolva.

UJDONSÁGOK.

— július 13-án.

— Lapunk mai száma mellékletnek tartalmát: Tanügyi. Fővárosi ügyek. Törvényszéki csarnok. Közigazgatás. Tárcza. Az indiai gyémánt.

* Időjárás Budapestén. Az égen ma felhők mutatkoztak, egészen azonban nem borult el. Némi széllovetésekkel, melyek ma túrhetőbb volt. Hőmérő állása délután 25 R.

— Személyi hírek. Tiszta Kálmán miniszterelnök tegnap Budapestre visszaérkezett. — Báró Orczy Béla miniszter tegnap 3 heti szabadságot vett s ma elutazott Bésből. — Szabó Károly kolozsvári egyetemi tanár jelenleg a fővárosban tartózkodik s az egyetemi könyvtárban tesz kutatásokat. — A földművelés- és kereskedelemügyi miniszter, báró Bésán Nep. János földbírtokosnak és Zsvira Györgynek, a selyemiparvezetés emelése érdekében tett adományaiért köszöntött mondott. — Uj. gr. Zichy Ferenc pápai szolgálatról kamarás az utóbbi időben súlyos betegségben szenvedett, azonban már javulóban van. — Trea György olimpiai ársátok egyik vezetője a napokban Budapestben tartózkodott s meglátogatta a nemzeti múzeumot. — Uj. gr. Zichy Ferenc pápai szolgálatról kármester Gelléri Mór lapunk irójának rovatának vezetője, s az iparegyesület titkára holnap tanulmányozási célból hosszabb időre külföldre utazik. Meglátogatja a brüsszeli, disseldort, lipsei és bécsi iparképzőintézeteket és Németország, valamint Belgium nevezetesebb városainak iparteleit és ipari intézményeit fogja tanulmányozni.

— Csengery Antal halála, mely délután 3 óra előtt pár perccel következett be, általános részvételt kelt mindentel. Minden körben fájdalommal érzik a súlyos vesztését. Minden körben közelemből a régi bajnokának elhunytával érte. — Csengery Antal már a múlt év tavasza óta betegeskedett, tudósvásznal szenvedett. Tavaly nyáron Gleichenbergen keresett enyhülést, midőn onnét visszatért állapot rosszabbra vált. A nyár vége felé azonban annyira felülült, hogy orvosi a legjobb reményeket táplálták. Ekkor azonban a múlt őszzel egy akadémiai gyűlésen nagyon meglátogatta magát, s ez volt halálának közvetlen oka. Bajlalt egész télen át simlódott; azonban mind végig a legjobb reményekkel volt, s most a nyáron Olaszországba készült. — Tavasszal kiköltözött városbeli lakásáról az arena ut. 4. sz. alatti villájába. Állapota, a míg a városban bent lakott, megürhető volt: kint azonban ismét rosszabbra fordult és azóta erje napról napra hanyatlott. — Csengery betegsége dacára egyre munkálkodott. Az akadémia költségvetését még az idén is elkészíté, s intézkedett az akadémia kiadványainak nyomtatása iránt. Előzött két nappal rohamos köhögés fogta el. Mindemellett is még kiment a verendára, s olvasott. Tegnap éjjel még rosszabbul lett, göréses köhögés vett rajta erke; este 10 óra körül már horogú kezdett, de csakhamar elszunnyadt. Ma reggel 7 óra körül rosszabbra vált állapota, 9 óra körül kissé könnyebben érezte magát s ekkor kivitték a verandára. Délután 2 óra körül egyszerre egészen halálra vált, görösközött el, azonban csakhamar ismét megkönynyebült s elszenderült. Egyszerre azonban felébredt, s ólni akart, de nem bírta. Nagy erőlködéssel végre ennyit mondott: „Ne sirjatok, meg kell lenni!” Ez volt utolsó szava. Lehajta fejét és meghalt. — A halálközeli ágya körül az orvosok Dr. Kétylly kivül ott volt Csengerynek egész családja: neje, továbbá leányai Heinrich Gusztávné, Vámos Károlyné, fia Lóránt, egy hajdonlány és két veje. A halálhír gyorsan elterjedt a városban. A boldogultnak jó barátai siettek részvételeket személyesen kifejezni a lesújtott családunk. A délután folyamán ott voltak: Trefort miniszter, Arany János, Pulszky Ferenc, Lukács Móricz, Arany László, dr. Szabó József, Weninger Vince özvegye stb. A családhoz már ma számos részvételt érkezett, ezek közt a legelső Tiszta Kálmán miniszterelnöktől. Az akadémia palotáján, az országházaon, a földhitelezet épületén, az irói kör helyiségén stb. gyászlobogók lengenek. — Mint értesítenek bennünket, holnap szerdán dél előtt 9 óra körül az akadémia Budapestben levő tagjai gyűlést tartanak a temetés tárgyában, a mely valószínűleg az akadémia palotájából fog megtörténni, holnapután, csütörtökön délután.

— Csengery Antal halála, mely délután 3 óra előtt pár perccel következett be, általános részvételt kelt mindentel. Minden körben fájdalommal érzik a súlyos vesztését. Minden körben közelemből a régi bajnokának elhunytával érte. — Csengery Antal már a múlt év tavasza óta betegeskedett, tudósvásznal szenvedett. Tavaly nyáron Gleichenbergen keresett enyhülést, midőn onnét visszatért állapot rosszabbra vált. A nyár vége felé azonban annyira felülült, hogy orvosi a legjobb reményeket táplálták. Ekkor azonban a múlt őszzel egy akadémiai gyűlésen nagyon meglátogatta magát, s ez volt halálának közvetlen oka. Bajlalt egész télen át simlódott; azonban mind végig a legjobb reményekkel volt, s most a nyáron Olaszországba készült. — Tavasszal kiköltözött városbeli lakásáról az arena ut. 4. sz. alatti villájába. Állapota, a míg a városban bent lakott, megürhető volt: kint azonban ismét rosszabbra fordult és azóta erje napról napra hanyatlott. — Csengery betegsége dacára egyre munkálkodott. Az akadémia költségvetését még az idén is elkészíté, s intézkedett az akadémia kiadványainak nyomtatása iránt. Előzött két nappal rohamos köhögés fogta el. Mindemellett is még kiment a verendára, s olvasott. Tegnap éjjel még rosszabbul lett, göréses köhögés vett rajta erke; este 10 óra körül már horogú kezdett, de csakhamar elszunnyadt. Ma reggel 7 óra körül rosszabbra vált állapota, 9 óra körül kissé könnyebben érezte magát s ekkor kivitték a verandára. Délután 2 óra körül egyszerre egészen halálra vált, görösközött el, azonban csakhamar ismét megkönynyebült s elszenderült. Egyszerre azonban felébredt, s ólni akart, de nem bírta. Nagy erőlködéssel végre ennyit mondott: „Ne sirjatok, meg kell lenni!” Ez volt utolsó szava. Lehajta fejét és meghalt. — A halálközeli ágya körül az orvosok Dr. Kétylly kivül ott volt Csengerynek egész családja: neje, továbbá leányai Heinrich Gusztávné, Vámos Károlyné, fia Lóránt, egy hajdonlány és két veje. A halálhír gyorsan elterjedt a városban. A boldogultnak jó barátai siettek részvételeket személyesen kifejezni a lesújtott családunk. A délután folyamán ott voltak: Trefort miniszter, Arany János, Pulszky Ferenc, Lukács Móricz, Arany László, dr. Szabó József, Weninger Vince özvegye stb. A családhoz már ma számos részvételt érkezett, ezek közt a legelső Tiszta Kálmán miniszterelnöktől. Az akadémia palotáján, az országházaon, a földhitelezet épületén, az irói kör helyiségén stb. gyászlobogók lengenek. — Mint értesítenek bennünket, holnap szerdán dél előtt 9 óra körül az akadémia Budapestben levő tagjai gyűlést tartanak a temetés tárgyában, a mely valószínűleg az akadémia palotájából fog megtörténni, holnapután, csütörtökön délután.

— Csengery Antal halála, mely délután 3 óra előtt pár perccel következett be, általános részvételt kelt mindentel. Minden körben fájdalommal érzik a súlyos vesztését. Minden körben közelemből a régi bajnokának elhunytával érte. — Csengery Antal már a múlt év tavasza óta betegeskedett, tudósvásznal szenvedett. Tavaly nyáron Gleichenbergen keresett enyhülést, midőn onnét visszatért állapot rosszabbra vált. A nyár vége felé azonban annyira felülült, hogy orvosi a legjobb reményeket táplálták. Ekkor azonban a múlt őszzel egy akadémiai gyűlésen nagyon meglátogatta magát, s ez volt halálának közvetlen oka. Bajlalt egész télen át simlódott; azonban mind végig a legjobb reményekkel volt, s most a nyáron Olaszországba készült. — Tavasszal kiköltözött városbeli lakásáról az arena ut. 4. sz. alatti villájába. Állapota, a míg a városban bent lakott, megürhető volt: kint azonban ismét rosszabbra fordult és azóta erje napról napra hanyatlott. — Csengery betegsége dacára egyre munkálkodott. Az akadémia költségvetését még az idén is elkészíté, s intézkedett az akadémia kiadványainak nyomtatása iránt. Előzött két nappal rohamos köhögés fogta el. Mindemellett is még kiment a verendára, s olvasott. Tegnap éjjel még rosszabbul lett, göréses köhögés vett rajta erke; este 10 óra körül már horogú kezdett, de csakhamar elszunnyadt. Ma reggel 7 óra körül rosszabbra vált állapota, 9 óra körül kissé könnyebben érezte magát s ekkor kivitték a verandára. Délután 2 óra körül egyszerre egészen halálra vált, görösközött el, azonban csakhamar ismét megkönynyebült s elszenderült. Egyszerre azonban felébredt, s ólni akart, de nem bírta. Nagy erőlködéssel végre ennyit mondott: „Ne sirjatok, meg kell lenni!” Ez volt utolsó szava. Lehajta fejét és meghalt. — A halálközeli ágya körül az orvosok Dr. Kétylly kivül ott volt Csengerynek egész családja: neje, továbbá leányai Heinrich Gusztávné, Vámos Károlyné, fia Lóránt, egy hajdonlány és két veje. A halálhír gyorsan elterjedt a városban. A boldogultnak jó barátai siettek részvételeket személyesen kifejezni a lesújtott családunk. A délután folyamán ott voltak: Trefort miniszter, Arany János, Pulszky Ferenc, Lukács Móricz, Arany László, dr. Szabó József, Weninger Vince özvegye stb. A családhoz már ma számos részvételt érkezett, ezek közt a legelső Tiszta Kálmán miniszterelnöktől. Az akadémia palotáján, az országházaon, a földhitelezet épületén, az irói kör helyiségén stb. gyászlobogók lengenek. — Mint értesítenek bennünket, holnap szerdán dél előtt 9 óra körül az akadémia Budapestben levő tagjai gyűlést tartanak a temetés tárgyában, a mely valószínűleg az akadémia palotájából fog megtörténni, holnapután, csütörtökön délután.

Következnek az aláírások.

hatalmas Cromwell, a Pittet, Foxok elvonulnak neki szeméi előtt. Láttam I. Károlyt megjelenni a Westminster öriai tereiben, megjeleni bírái előtt, emelt fővel, büszkén, mint senki sem várta volna tőle. Elni nem, csak meghalni tudott, mint egy király. Elmékedesemből csak akkor rezzenem fel, mikor már a karzatra értünk, mely tömve volt halgatósággal. A ház már az öngyilkosság büntetésének eltorleszté célzó javaslatot tárgyalta. Csendalkotom e gyorsaságon. Nincs lassabban működő törvényhozás az angolnál. Mr. Ralleigh megfejette a megelőző sietést. Lord Ellinburg, Julia egyik kéréje, már tegnap benyújtotta javaslatát. A parlament a közvélemény hatalmas befolyása alatt elhatározta annak sürgős tárgyalását. Lord Ellinburg éppen beszédet tartott, hogy javaslatát indokolja. Az öngyilkosság történeti, jogi és társadalmi fejtegetését tartalmazta volt a jeles beszéd. Kifejtette, hogy volt idő, mikor Angliában célszerűnek mutatkozott, habár jogos soha sem volt az öngyilkosság büntetése, mert koronként valóságos mania gyánant lépett az fél. A jelen század eleje óta azonban Angliában aránylag kevésb öngyilkossági eset fordul elő, mint a kontinensen, hol az öngyilkosságot a törvény nem tartja büntetendő esekelvnynek, Angliában tehát az öngyilkosságot büntetni nem csak jogtalan, de felesleges is. A karzati közönsége élénk tetszésnyilatkozatokkal kísérte lord Ellinburg beszédét. Csendalkotom, hogy ez meg van engedve. Nagybátyám megmagyarázta a dolgot. Az angol parlamentben tulajdonképen senkinek sem volna szabad jelen lenni; a halgatóságok azonban megtörtik. A míg egy képviselő nem figyelmezteti az elnököt a halgatóság jelenlétére, addig bár mily zaj van a karzaton, úgy tekintik, mintha idegen nem volna a tereben. Lord Ellinburg határozottan végezté beszédét. Felhívta a ház figyelmét a közvéleményre, mely-lyel hasztalan szálltak szembe a törvényhozók Angliában. A közvélemény megtört minden ellenállást. Anglia, — ugymond a lassu reformok hazája. A legbarátságos törvények sehol se maradtak oly

— A meggyalázott nemzet zászló. Ez ügyben, melyet az „Egyetértés” hozott közömbösré, a „Hon” ma a következő felhívással értesítést közli: „A Seemann-ügyben tegnapelőtt érkezett az egről polgármester jelentése a város kényvére kíséretében, melyben higgadtan előadja, a már októberben történt eseményt (a nemzeti zászló ama Seemann által történt letévesztését) és tiltakozik ama fellegben, mintha a városi kényven a tisztai kar ellen volna intézve, sőt hangsúlyozta, hogy a városi polgárság ezzel mindig legjobban állott. A helygymiszter ellen folytatott a kényveny-átézési a honvédelmi miniszterhez s ennek vélemény-adására után a miniszterelnök útján fog a hadügy-miniszter felszólítást a kello intézkedés megtételére.” Fölmúlták még, hogy Seemann ezredet gr. Kreith Béla a magyar zászlón ejtett sérelméért szintén párbajra hívta ki. (L. esztergomi táviratunk.)

— Szende miniszter Ada-Kaléban. A temesvári német lapok írják, hogy Szende Béla honvédelmi miniszter a napokban Orsováról kirándult Ada-Kaléba a törököktől elvett dunai szigetre. A miniszter kíséretében volt két budapesti ur és Gerics Frigyes honvéd kapitány, ki a vendégeknek vezetőül szolgált. Az erdnek mintegy 100 főnyi legénysége van, kik az Elek nagyherceg ezredből vették, továbbá van ott még 30 tüzér. A sziget lakosa, mintegy 120 család nagyobb részt igen szegény törökök, kik bár semmi adót nem fizetnek s terhet nem viselnek, alig bírják tengeni életüket. Herkulusi, de igen lerongyolított alakok, kik leginkább a magyar dunaparton halászatból élnek, mivel a szerb parton e foglalkozást eltilalták.

— A magzatelhajtás. A Baranya megyéi déli részén lakó magyar nép ellen ismétlen emelték a vádat, hogy ott rendszeresen üzik a magzatelhajtást. Annyi felszólalás után sajátságos, hogy az ottani haláságok nem törekednek e vétkes ízelmek megtagadására. Legújában egy ottani orvos a következőket írja e tárgyban a Pesti Hirlapnak: „Vannak faluk Baranya déli részén 50—100, 200-500 lakosú — erdélyi ferkak — egészen közeli, többek között a legrosszabbak — s tessék megkérdezni, e falvakban hány gyermek születik? Evesint 5—6, 8—10. Tesék megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt éjjel ismeretlen tettesek ellopák. Kérdem a kérészt, ki teszi ezt? — Egykedvűen, de sajnos mosolyal adta tudomára, hogy ily féle nőtök megfontolnunk egy-egy család hány főből áll? Apa, anya, egy-két s nagyon ritkán három gyermek, legtöbb helyen egy vagy egy sem, mi ennek az oka? Sajnos, a köznépben messze elterjedt, elharapódzott, egy legelőbb esetben húságóval erővel, elég titosan végeztet buntany, mely nála hús bűnténynek nem is tartatik. Egy uradalmi kérésből a húságókat mind kiszabadították, s most előbbi Thujákak a húságókat kérésben megfogták, s a gyermekeket a húságókat elvették ki s a mi lett belőlük pár hét múlva a csupasz ágak álltak ki a földekből — levél egy sem volt rajtuk — azt

